

Bomenwacht Nederland

Uw kennispartner in bomen

Boomtechnische inventarisatie

124 bomen

2e Moordrechtse Tiendeweg

(tuin huisnummer 13 en rand bosperceel)

Gouda

Bomenwacht
NEDERLAND

Boomtechnische inventarisatie
124 bomen
2e Moordrechtse Tiendeweg
(tuin huisnummer 13 en rand bosperceel)
Gouda

Opdrachtgever: Hoogheemraadschap van Schieland en de
Krimpenerwaard

Afdeling: Waterkeringen & Wegen

Adres: Postbus 4059
3006 AB Rotterdam

Contactpersoon: De heer L. van der Waal
Projectleider
Telefoon (010) 453 74 79

Projectcode: 13151

Datum: 2 juli 2013

Inleiding

In opdracht van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, afdeling Waterkeringen & Wegen, de heer L. van der Waal, heeft Bomenwacht Nederland een boomtechnische inventarisatie uitgevoerd bij 124 bomen aan de 2e Moordrechtse Tiendeweg te Gouda.

Aanleiding van de inventarisatie vormt de uitvoering van een kadeophoging. De betreffende bomen vallen binnen de werkgrenzen van het project en zijn vanwege de ophoging en de benodigde werkruimte mogelijk niet duurzaam te handhaven. Uitgangspunt van de opdrachtgever is dat het plan ongewijzigd doorgang vindt.

De doelstelling van de inventarisatie is meerledig. Ten eerste dienen de algemene gegevens van de bomen (soort, stamdiameter, groeifase, etc.) in kaart te worden gebracht. Ten tweede dient de huidige kwaliteit van de bomen te worden beoordeeld (conditie, veiligheid en beheerbaarheid/levensverwachting). Ten derde dient te worden beoordeeld of de bomen 'waardevol' zijn (conform de criteria uit de plaatselijke APV). Ten slotte dient per boom te worden aangegeven hoeveel de maximaal toelaatbare ophoging bedraagt, gelet op de betreffende boomsoort en standplaats.

De inventarisatie is uitgevoerd op 23 mei 2013 door P. van Es (European Tree Technician), boomtechnisch adviseur bij Bomenwacht Nederland.

Situatie

De bomen staan aan de 2e Moordrechtse Tiendeweg, aan het einde van de doodlopende weg nabij de Provincialeweg (N207).

Van de 124 bomen staan 64 stuks in de tuin van huisnummer 13. De overige 60 bomen bevinden zich aan de rand van een (meer naar het noordwesten gelegen) bosperceel. Veel voorkomende boomsoorten zijn schietwilg (*Salix alba*), zwarte els (*Alnus glutinosa*) en witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*).

De grootste bomen staan in de tuin van huisnummer 13. Het gaat om 3 wilgen en 6 Canadese populieren met een stamdiameter variërend van 63 tot 91 cm, gemeten op 130 cm boven maaiveld.

Daarnaast zijn 36 jonge bomen aangetroffen die een stamdiameter hebben van minder dan 10 cm. Hiervan staan 29 stuks langs het bosperceel.

De bomen staan op of naast de kade. Het plan bestaat om de kade circa 20 tot 70 cm op te hogen. Voor deze ophoging zal kleihoudende grond worden toegepast.

In *bijlage A* is een overzichtstekening van de locatie opgenomen, waarop de bomen genummerd terug te vinden zijn.

Inventarisatiemethode

Tijdens de inventarisatie is de kwaliteit van elke boom vastgesteld aan de hand van drie aspecten: conditie, veiligheid en beheerbaarheid.

Bij de conditiebeoordeling is met name gekeken naar de scheutlengte, de kroonstructuur en de bladgrootte, -kleur en -bezetting. Tevens is er gelet op symptomen die wijzen op een aantasting (insecten, bacteriën, virussen, schimmels).

Bij de beoordeling van de veiligheid is gekeken naar biologische en mechanische aspecten die van invloed kunnen zijn op de stabiliteit en breukveiligheid van de boom. Voorbeelden hiervan zijn aantastingen, holten, scheuren, zware takken en plakoksels.

De beheerbaarheid is beoordeeld aan de hand van diverse factoren. Naast de conditie en veiligheid zijn onder andere ook de standplaats, de groeifase, de boomsoort en het boombeeld bepalend.

Naar aanleiding van de kwaliteitsbeoordeling is een advies opgesteld met veiligheids- en/of onderhoudsmaatregelen. Indien actieve veiligheidsmaatregelen noodzakelijk zijn om de risico's voor de omgeving te minimaliseren, is de boom benoemd als *risicoboom*.

Vergen de afwijkingen in de huidige situatie (nog) geen actieve maatregelen maar is jaarlijkse inspectie wel gewenst, dan is de boom als *attentieboom* aangemerkt.

Bij de beheervisie zijn de onderzoeksbomen op basis van hun huidige kwaliteit en eventuele beheerproblemen ingedeeld in een aantal beheercategorieën. Er is daarbij vooral gekeken naar de toekomstkansen voor de bomen en de mogelijkheden om ze in de nieuwe inrichting van het gebied een (duurzame) plaats te geven.

Binnen de beheervisie wordt onderscheid gemaakt tussen bomen met een goede en een slechte toekomstverwachting. Bij een goede toekomstverwachting is het zeer wenselijk de betreffende bomen te handhaven, zodat ze gedurende langere tijd een positieve bijdrage kunnen leveren aan het omgevingskarakter. Bij bomen met een slechte toekomstverwachting wordt handhaving tijdens en na de werkzaamheden als ongewenst beschouwd. Door deze bomen te verwijderen, kan ruimte worden gecreëerd voor nieuwe ontwikkelingen.

Daarnaast is bepaald of de geïnterpreteerde bomen als 'waardevol' aan te merken zijn. Daarbij is uitgegaan van de categorieën die de gemeente Gouda hanteert. In de APV zijn de *volgende* categorieën terug te vinden:

- natuur- en milieuwaarden
- landschappelijke waarden
- cultuurhistorische waarden
- waarden voor stads- en dorpschoon
- waarden voor recreatie en leefbaarheid

Ten slotte is per boom de maximaal toelaatbare ophoging vastgesteld. De mate waarin bomen een ophoging verdragen, hangt af van de eigenschappen van de betreffende boomsoort en de omstandigheden op de standplaats.

Resultaten kwaliteitsbeoordeling

Hieronder worden de resultaten van de kwaliteitsbeoordeling besproken.

Per boom zijn de resultaten terug te vinden op het registratieformulier in *bijlage B*.

Conditie

De conditie is bij 116 bomen als (ruim) voldoende beoordeeld.

Van 6 bomen is de conditie als onvoldoende aangemerkt. Het gaat hier om bomen die een stagnerende groei vertonen.

Aan 2 bomen (nummers 51 en 132) is het waarderingscijfer 0 toegekend. Deze bomen zijn (vrijwel) afgestorven.

Veiligheid

De veiligheid is bij 116 bomen als voldoende tot goed beoordeeld. Deze bomen vertonen geen noemenswaardige afwijkingen in het kader van de veiligheid en vereisen dan ook geen gerichte veiligheidsmaatregelen.

Van 3 bomen is de veiligheid als matig aangemerkt (waarderingscijfer: 5). Deze bomen vertonen afwijkingen die in de huidige situatie geen veiligheidsrisico veroorzaken, maar in de toekomst wel breuk- en/of instabiliteitsgevaar kunnen opleveren. Het gaat hier om 2 bomen (nummers 33 en 116) die zijn aangetast door de honingzwam en 1 boom (nummer 120) die scheefstand vertoont. Vanwege het mogelijke gevaar in de toekomst zijn deze 3 bomen als *attentieboom* benoemd. Actieve maatregelen zijn op dit moment niet noodzakelijk. Wel dient tijdens de toekomstige jaarlijkse inspecties extra aandacht te worden besteed aan de aangetroffen afwijkingen (zie *Conclusie en advies*).

Bij 3 bomen (nummers 2, 6 en 14) is de veiligheid als onvoldoende beoordeeld. Het betreft hier Canadese populieren met uitbuigende (gestel)takken. Indien deze takken afbreken, kunnen ze schade en/of letsel veroorzaken.

Van 2 bomen (nummers 51 en 132) is de veiligheid als slecht aangemerkt. Het gaat hier om de (vrijwel) afgestorven bomen, die als breukgevaarlijk moeten worden beschouwd.

In totaal is dus bij 5 bomen sprake van afwijkingen die leiden tot een veiligheidsrisico voor de omgeving. Deze bomen zijn dan ook als *risicoboom* geclassificeerd. Om het gevaar weg te nemen, zijn actieve maatregelen noodzakelijk (zie *Conclusie en advies*).

Beheerbaarheid

De beheerbaarheid is bij 110 bomen als (ruim) voldoende beoordeeld.

Bij 12 bomen is de beheerbaarheid als onvoldoende aangemerkt. Deze bomen kampen veelal met conditieproblemen en/of afwijkingen die een veiligheidsrisico met zich meebrengen.

Aan 2 bomen (nummers 51 en 132) is het waarderingscijfer 0 toegekend. Aangezien deze bomen (vrijwel) zijn afgestorven, is duurzaam beheer niet langer aan de orde.

Kwaliteitsbepaling

Op basis van de conditie, veiligheid en beheerbaarheid is de kwaliteit van de geïnterviewde bomen bepaald. De *volgende* tabel laat zien hoe de bomen verdeeld zijn over de diverse kwaliteitscategorieën.

Kwaliteitscategorie	Aantal
Slecht	2
Matig	12
Voldoende	110
Totaal	124

Resultaten beheervisie

De onderzoeksbomen zijn op basis van hun huidige kwaliteit en eventuele beheerproblemen ingedeeld in een aantal beheercategorieën. Deze indeling is weergegeven in de *volgende* tabel.

Beheercategorie	Aantal
Handhaving gewenst vanuit boomtechnisch oogpunt	110
Handhaving gewenst, wel zijn gerichte maatregelen noodzakelijk	0
Duurzaam beheer op langere termijn niet mogelijk	9
Handhaving ongewenst vanwege slechte kwaliteit	2
Handhaving ongewenst vanwege beperkte toekomstverwachting (< 10 jaar)	3
Handhaving ongewenst vanwege concurrentie nevenstaande boom	0
Totaal	124

Voor 110 bomen geldt dat handhaving vanuit boomtechnisch oogpunt gewenst is. Bij deze bomen zijn geen afwijkingen of omstandigheden aangetroffen die de huidige levensverwachting negatief beïnvloeden.

Bij 9 bomen is duurzaam beheer op langere termijn niet mogelijk. Veelal gaat het hier om bomen die een stagnerende groei vertonen of te kampen hebben met mechanische problemen.

Voor 5 bomen (nummers 33, 51, 116, 120 en 132) geldt dat handhaving ongewenst is. Bomen 33 en 116 zijn aangetast door de honingzwam, boom 120 vertoont scheefstand en bomen 51 en 132 zijn (vrijwel) afgestorven.

Resultaten waardebeoordeling

Tijdens de inventarisatie is bepaald of de bomen als 'waardevol' aan te merken zijn. De categorieën uit de APV van de gemeente Gouda vormen hierbij het uitgangspunt.

Voor 27 grotere bomen geldt dat ze landschappelijke waarde hebben. Het gaat hier om de bomen met een stamdiameter van meer dan 30 cm in de tuin van huisnummer 13 en de 2 Italiaanse populieren aan de rand van het bosperceel. Deze bomen zijn van belang voor het beeld van de omgeving, ze zijn zichtbaar vanaf de Provincialeweg.

Van deze 27 bomen hebben 25 stuks tevens waarde voor de recreatie en de leefbaarheid. Het betreft hier de (grotere) bomen die in de tuin staan. Deze bomen fungeren als groene afscheiding tussen de woning en de Provincialeweg.

Op het gebied van natuur en milieu, cultuurhistorie en stads- en dorpschoon hebben de bomen geen bijzondere waarde.

Resultaten bepaling maximale ophoging

De mate van ophoging die een boom kan verdragen, is voornamelijk afhankelijk van de betreffende boomsoort en de bodemomstandigheden.

De geïnteriseerde bomen staan op een veenbodem met een hoge grondwaterstand. Bij een ophoging van het maaiveld zal het gewicht van de opgebrachte grond leiden tot bodemdaling. De wortelkluiten van de bomen zakken dan mee, waardoor de onderste delen van de beworteling in het grondwater komen te staan en (als gevolg van zuurstofgebrek) afsterven. De bomen kunnen hierdoor te maken krijgen met conditieproblemen.

Daar komt bij dat er kleihoudende grond zal worden opgebracht. Klei heeft een gesloten structuur. Het opgebrachte pakket zal dan ook een negatieve invloed hebben op de bodemgasuitwisseling. Dit kan leiden tot (extra) zuurstofgebrek in de bodem.

Per boom is de maximaal toelaatbare ophoging terug te vinden op het registratieformulier in *bijlage B*. Boomsoorten zoals es, esdoorn en berk verdragen een ophoging van maximaal 10 cm. Soorten als wilg en populier verdragen een ophoging van maximaal 30 cm. De maximaal toelaatbare ophoging is naar beneden bijgesteld bij bomen met conditieproblemen en naar boven bij knobomen en jonge bomen.

Conclusie en advies

Op basis van de resultaten volgen *hieronder* de conclusie en het advies.

Kwaliteit

De kwaliteit is bij 110 bomen als voldoende beoordeeld.

Van 12 bomen is de kwaliteit als matig aangemerkt. Bij deze bomen is veelal sprake van conditieproblemen en/of afwijkingen die een veiligheidsrisico met zich meebrengen.

Bij 2 bomen (nummers 51 en 132) is de kwaliteit als slecht aangemerkt, deze bomen zijn (vrijwel) afgestorven.

Veiligheidsmaatregelen

Bij 5 bomen (nummers 2, 6, 14, 51 en 132) is sprake van afwijkingen die leiden tot een veiligheidsrisico voor de omgeving. Deze bomen zijn dan ook als *risicoboom* geclassificeerd. Om de veiligheidsrisico's te minimaliseren, dienen op korte termijn (binnen 3 maanden) gerichte veiligheidsmaatregelen te worden uitgevoerd. Bij bomen 2, 6 en 14 gaat het gerichte snoei, hier dienen de uitbuigende (gestel)takken te worden ingekort. Bomen 51 en 132 zijn (vrijwel) afgestorven en dienen daarom te worden gerooid.

Daarnaast zijn 3 bomen (nummers 33, 116 en 120) als *attentieboom* aangemerkt. Deze bomen dienen jaarlijks visueel te worden geïnspecteerd, met extra aandacht voor de aangetroffen afwijkingen (schimmelaantastingen, scheefstand).

Deze veiligheidsmaatregelen zijn van kracht zolang de bomen worden gehandhaafd.

Onderhoudsmaatregelen

In het algemeen is bij de bomen sprake van een aanvaard boombeeld. Regulier onderhoud (snoei) is hier dan ook niet aan de orde.

De enige uitzondering wordt gevormd door de 5 bomen die als risicoboom zijn aangemerkt. Voor deze bomen geldt vanuit veiligheidsoogpunt reeds een snoei- of rooiadvies.

Beheervisie

Voor 110 bomen geldt dat handhaving vanuit boomtechnisch oogpunt gewenst is.

Bij 9 bomen is duurzaam beheer op langere termijn niet mogelijk. Veelal betreft het hier bomen met conditie- of mechanische problemen.

Voor 5 bomen (nummers 33, 51, 116, 120 en 132) geldt dat handhaving ongewenst is vanwege schimmelaantastingen, scheefstand of afsterving.

Waardebeoordeling

27 grotere bomen hebben landschappelijke waarde. Van deze bomen hebben 25 stuks tevens waarde voor de recreatie en de leefbaarheid.

Wij wijzen in dit verband nog op het *volgende*. Naast de genoemde boomwaarden zullen in de belangenafweging voor een eventuele omgevingsvergunning, activiteit kappen, ook andere aspecten meewegen. Een verminderde toekomstverwachting voor de boom, of bijvoorbeeld een groot belang van de aanvrager, kan dan tegenover de eventuele boomwaarden staan.

Maximale ophoging

Per boom is de maximaal toelaatbare ophoging vastgesteld. Afhankelijk van factoren als boomsoort en bodemomstandigheden varieert deze van 10 tot 30 cm.

Bijlagen

- Bijlage A Overzichtstekening
- Bijlage B Registratieformulier

